

Sygnatura akt I C 30/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2017r.

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Monika Pietrzyk

Protokolant: Aneta Bącal

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 października 2017r. w K.

sprawy z powództwa B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w G.

przeciwko M. R.

o zapłatę

I zasądza od pozwanej M. R. na rzecz strony powodowej B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w G. kwotę 3.905,57 zł (słownie złotych: trzy tysiące dziewięćset pięć i 57/100) wraz z odsetkami w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 23.09.2016r. do dnia zapłaty nie więcej niż w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP;

II dalej idące powództwo oddala;

III zasądza od pozwanej M. R. na rzecz strony powodowej B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w G. kwotę 1.317,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1.200,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 30/17

UZASADNIENIE

Strona powodowa B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w G. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanej M. R. kwoty 4 263,71 zł wraz z odsetkami za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie (14,00% w skali roku) od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu twierdziła, że pozwana zawarła w dniu 11 kwietnia 2011 r. z Bankiem (...) S.A. umowę kredytu gotówkowego o numerze (...). Wobec braku spłaty zadłużenia wierzytelność została sprzedana w dniu 30.07.2015 r. Strona powodowa kontynuowała naliczanie odsetek. Łączna wysokość zadłużenia, stwierdzona wyciągiem z ksiąg rachunkowych, na dzień 31.08.2016 r. wynosi 3 334,64 zł tytułem kapitału, 879,07 zł tytułem odsetek oraz 50,00 zł tytułem kosztów.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa zgłaszając zarzut spełnienia świadczenia. Pozwana wniosła o zwrot kosztów procesu.

Na uzasadnienie swojego stanowiska pozwana przyznała, że w przeszłości zaciągnęła kredyt gotówkowy w (...) we W., lecz wierzyciel występował już w tej sprawie z pozwami o zapłatę uzyskując tytuły wykonawcze, a wierzytelności zostały w całości ściągnięte. Ponadto pozwana zarzuciła, że umowa kredytowa nie zawierała zapisu co do zgody

na ustanowienie maksymalnych odsetek ustawowych, wobec czego naliczenie odsetek ponad 7 % nie znajduje umocowania w relacjach stron.

W piśmie procesowym z 19.09.2017 r. /k.68/ pozwana podniosła zarzut przedawnienia roszczenia z upływem dnia 11.04.2014 r. uzasadniając, że zobowiązanie Banku powstało dnia 11.04.2011 r. i nie było dochodzone sędownie przez okres kolejnych 3 lat, a przy tym brak jest informacji, czy wierzyciel pierwotny wystawił bankowy tytuł wykonawczy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 kwietnia 2011 r. pozwana M. R. zawarła z Bankiem (...) S.A. we W. umowę kredytu gotówkowego o numerze (...), zgodnie z którą Banku udzielił jej kredytu w kwocie 5 797,50 zł, pomniejszonej o prowizję oraz opłatę za udostępnienie ubezpieczeń. Ustalono, że kredyt i odsetki spłacone będą w 71 miesięcznych ratach równych.

/dowód: umowa o kredyt gotówkowy Nr (...) k. 33-37/.

Umową z 29 lipca 2015 r. Bank sprzedał na rzecz strony powodowej - B. (...) Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi Inwestycyjnemu Zamkniętemu w G. wierzytelność wynikającą z umowy o kredyt gotówkowy zawartej z pozwaną. Tytułem niespłaconego kapitału sprzedana wierzytelność opiewała na kwotę 3 334,64 zł. Cesjonariusz kontynuował naliczanie odsetek za opóźnienie w spłacie kapitału, które na dzień wniesienia pozwu wyniosły 459,07 zł.

/dowód: umowa sprzedaży wierzytelności wraz z dokumentami wykazującymi przejście prawa k. 14-15, wyciąg z ksiąg rachunkowych k. 3, załącznik do umowy cesji k. 10, rozliczenie k. 48/.

Pierwotny wierzyciel skierował do M. R. zawiadomienie o dokonaniu sprzedaży wierzytelności. Strona powodowa wysłała do pozwanej wezwania do zapłaty.

/dowód: umowa sprzedaży wierzytelności wraz z dokumentami wykazującymi przejście prawa k. 14-15, zawiadomienie k. 41, wezwanie do zapłaty k.40, pismo z informacją o przetwarzaniu danych osobowych k.42-43, pismo z 15.12.2015 r. k. 44, pismo z 29.01.2016 r. k. 45, pismo z 18.05.2016 r. k. 46, wezwanie do zapłaty z 05.07.2016 r. k. 47/.

Pozew został złożony w sądzie w dniu 23 września 2016 r.

/dowód: data stempla pocztowego na kopercie z pozwem k. 16/

Sąd zważył, co następuje:

Ustaleniu stanu faktycznego dokonano w oparciu o zgromadzone w toku postępowania dowody z prywatnych dokumentów, w szczególności z umowy kredytu gotówkowego, wyciągu z ksiąg rachunkowych, umowy cesji wraz z wyciągiem załącznika i innymi załącznikami, przedsądowych wezwań do zapłaty oraz innych pism kierowanych do pozwanej, a także rozliczeń dokonanych przez stronę powodową. Autentyczność wskazanych dokumentów nie była przez strony kwestionowana.

Pozwana początkowo zakwestionowała istnienie zobowiązania względem strony pozwanej wobec jego wcześniejszego ściągnięcia, jednak na dalszym etapie sprawy wycofała się z powyższego, przyznając, że w ogóle nie spłacała swoich zobowiązań wobec banku. W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana zarzucała brak podstaw do naliczania maksymalnych odsetek ustawowych. Później podniosła też zarzut przedawnienia roszczeń.

W kwestii świadczenia głównego, należy stwierdzić, że przedstawione przez stronę powodową dowody świadczą o przysługującym jej roszczeniu z tytułu niewywiązania się przez M. R. z umowy kredytu - wobec nabycia prawa od pierwotnego wierzyciela. Umowa bankowa numer (...) opatrzona została własnoręcznym podpisem M. R., a wystawione dokumenty księgowe oraz załącznik do umowy cesji, potwierdzają wysokość zadłużenia z tytułu niezapłaconego kapitału w wysokości 3 333,64 zł. Pozwana nie wykazała, aby roszczenie z tej umowy zostało

zaspokojone. Przedstawione zaś przez stronę pozwaną wydruki z akt sprawy o sygn. Nc-e 762742/15 /k. 4957/ oraz postanowienie komornika /k.58/ wskazują, że wobec M. R. Bank dochodził świadczenia, ale z innej umowy.

Sąd ma na uwadze, że zarówno umowa cesji wierzytelności, aneks do tej umowy, a także dokumenty księgowe stanowią dokumenty prywatne, które w świetle art. 245 k.p.c., stanowią dowody tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie w nim zawarte. Pozwana jednak nie kwestionowała wysokości dochodzonej kwoty kapitału kredytu.

Podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia roszczenia głównego nie znajduje jurydycznego uzasadnienia. Jedynym podnoszonym argumentem na poparcie opisanego zarzutu jest data zawarcia umowy kredytowej co nie pozostaje w związku z wymagalnością kredytu, a dopiero to zdarzenie skutkuje rozpoczęciem biegu terminu przedawnienia.

Zgodnie z art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. W rozpoznawanej sprawie nie ulega wątpliwości, że roszczenie objęte pozwem związane jest z prowadzoną przez bank działalnością gospodarczą. Dotyczy bowiem wierzytelności wynikającej z umowy kredytowej. Stosownie do treści art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz U. z 2015 poz. 128) przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy - na czas oznaczony w umowie - kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu itp. Wobec tego raty kredytu stanowią jedynie spłatę części zadłużenia i nie mają samodzielnego charakteru. Wykładnia art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe pozwala zatem uznać, że roszczenie banku nie ma charakteru roszczenia o zapłatę świadczenia okresowego, skoro klient banku otrzymuje do dyspozycji określoną kwotę pieniędzy i zobowiązany jest do zwrotu określonej kwoty do określonego dnia. Tymczasem za świadczenie okresowe uważa się świadczenie pieniędzy lub rzeczy oznaczonych co do gatunku, powtarzające się w określonych odstępach czasu. Jednocześnie wielkość całości świadczeń

okresowych z danego tytułu nie jest od początku znana, lecz owa łączna wielkość wyznaczana jest długością trwania danego stosunku prawnego, w ramach którego realizowane jest świadczenie okresowe. Cechą wyróżniającą świadczenia okresowe jest zatem samodzielny charakter każdego ze świadczeń okresowych, każde z nich ma własny termin wymagalności i odpowiednio do tego wyznaczony początek biegu przedawnienia. Okoliczność, że umowa stron przewiduje obowiązek zwrotu przekazanego kapitału w określonych odstępach czasu nie przemawia za potraktowaniem świadczenia kredytowego jako świadczenia okresowego. Skoro świadczenie z umowy kredytu jest świadczeniem jednorazowym (choć płatnym w ratach), za początek biegu terminu przedawnienia należy wskazać dzień wymagalności świadczenia. Pozwana zakwestionowała fakt skutecznego wypowiedzenia wobec niej umowy o kredyt gotówkowy. Z dokumentów przedłożonych przez stronę powodową nie wynika czy i

ewentualnie kiedy umowa została pozwanej wypowiedziana. Wobec powyższego należy przyjąć, że umowa ta obowiązywała do chwili jej wygaśnięcia – to jest do daty w jakiej miała nastąpić zapłata ostatniej, 71-szej raty. Mając na uwadze to, że strona powodowa nie wykazała kiedy miała nastąpić spłata ostatniej raty kredytu, uwzględniono najkorzystniejszy dla

pozwanej wariant, w którym zapłata pierwszej raty następowałaby w dniu zawarcia umowy o kredyt gotówkowy, a tym samym spłata ostatniej raty w dniu 11 marca 2016 r. W tych

warunkach nie może być mowy o przedawnieniu roszczenia głównego, jakie stanowi kwota niespłaconego kapitału, bowiem pozew został złożony w dniu 23.09.2016 r., a zatem przed upływem lat trzech od dnia wymagalności świadczenia.

Inaczej przedstawia się jednak sytuacja przedawnienia roszczeń o odsetki. Te bowiem są zgodnie – w doktrynie i orzecznictwie – uznawane za świadczenia okresowe (zob. uchwała SN(7) z 26.1.2005 r., III CZP 42/04, OSN 2005, Nr 9, poz. 149; J. S., Odsetki, s. 39 i n.; Z. R., A. O., Zobowiązania, s. 73; M. L., Odsetki, s. 139 i n.; T. D., A. P., w: (...), t. 5, 2006, s. 249; T. D., w: (...), t. 3, cz. 1, s. 143). Roszczenie strony powodowej o odsetki znalazło oparcie w art. 359 k.c.

Podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia mógł odnieść zatem jedynie skutek w zakresie dochodzonego roszczenia o odsetki, jako świadczenia okresowego, które ulega przedawnieniu z upływem lat 3 od daty wymagalności poszczególnego świadczenia za odsetki oraz naliczone przez wierzyciela pierwotnego koszty. Bank (...) S.A. scedował na rzecz strony powodowej, obok sumy niespłaconego kapitału, także roszczenia o odsetki, jednak nie sposób ustalić, w tym z dołączonego wyciągu załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności /k. 10/, kiedy naliczono odsetki umowne w wysokości 201,18 zł, odsetki za opóźnienie w wysokości 106,96 oraz koszty w kwocie 50 zł. Objęte w zestawieniu wartości zostały zsumowane zbiorczo za okres do 02.04.2015 r. Wobec niewykazania przez stronę powodową, czy wskazane odsetki i koszty zostały naliczone przed, czy po 23.09.2013 r., a zatem czy data ich wymagalności nie nastąpiła przed trzyletnim okresem poprzedzającym wniesienie pozwu, należało uznać podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia zobowiązań za skuteczny w tym zakresie.

Przedstawiony wykaz uprawnia natomiast do stwierdzenia, że przedawnieniu nie uległy odsetki za opóźnienie naliczone między 02.04.2015 r., a 30.07.2015 r. Nieprzedawnione roszczenia obejmują zatem kwotę 111,86 zł, jako że ich naliczenie przez pierwotnego wierzyciela nastąpiło po dniu 02.04.2015 r. Nie ulega wątpliwości, że przedawnieniu nie uległy także roszczenia o odsetki za opóźnienie naliczane od kwoty kapitału, przez B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w G. już po zawarciu umowy cesji do momentu złożenia pozwu, które strona pozwana określiła dokumentem księgowym na wartość 459,07 zł.

Wbrew twierdzeniom pozwanej strony umowy o kredyt bankowy nr (...), uzgodniły oprocentowanie należności przeterminowanych określając je na czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP, przy czym do tej pory poziom tak ustalonych odsetek był wyższy niż dochodzona przez stronę powodową dwukrotność odsetek ustawowych za opóźnienie. Powyższe skutkowało uznaniem za niezasadny zarzutu naliczenia, jak też żądania zasądzenia na rzecz strony powodowej odsetek wyższych niż odsetki ustawowe za opóźnienie.

Powyższe motywy, a także powołane przepisy prawne skłoniły do zasądzenia od pozwanej M. R. na rzecz strony powodowej kwoty 3 905,57 zł, na którą składała się kwota niespłaconego kapitału (3 334,64 zł), nieprzedawnionych odsetek za opóźnienie wyliczonych przez cedenta (111,86 zł), a także odsetek za opóźnienie wyliczonych przez nabywcę wierzytelności (459,07 zł). Kwotę tę zasądzono wraz z dwukrotnością ustawowych odsetek za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu tj. od dnia 23.09.2016 r. do dnia zapłaty, przyjmując, że nie mogą one przekroczyć czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP. Dalej idące powództwo Sąd w II punkcie sentencji wyroku oddalił.

Orzeczenie o kosztach procesu wydano na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c. wobec tego, że strona powodowa uległa jedynie w nieznacznej części. Na koszty strony powodowej składała się wniesiona opłata sądowa w wysokości 100,00 zł, koszty zastępstwa adwokackiego w wysokości 1 200,00 zł, a także opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17,00 zł. Łącznie, w punkcie III wyroku, zasądzono zwrot kosztów w wysokości 1 317,00 zł.